

szolgáltat misét, azt majd kellő tanulmányozás után, később fogják megállapítani.

A bizottság ülése ezzel véget ért.

Schulek Frigyes még a délelőtt során alaposan szemügyre vette a régi Szent Demeter-templomot s annak környékét. A tudós tanár az öreg templom belső berendezését is megsejmelte, hogy megállapítsa, az oltárok közül melyik vihető át az új templomba. Ugy találta azonban, hogy a Demeter-templom oltárai már nagyon régiek és egyik sem való a fogadalmi templomba.

Az egyik nagyobb szegedi téglagyárat is megtekintette ma Schulek tanár, hogy tájékozást szerezzen a téglanyag minősége felől. A téglát a fogadalmi templom építéséhez teljesen megfelelőnek találta.

Schulek Frigyes a fogadalmi templom részleteit egy hónap alatt Szegedre szállítja. Lázár György dr polgármester a részletterveket rendkívüli közgyűlés elé viszi, ahonnan azok fölterjesztetnek a belügyminiszterhez. Onnan a kereskedelemügyi minisztériumba kerülnek, ahol a polgármester Berczik Gyula miniszteri osztálytanácsosnál már is kieszközölte, hogy a részlettervek a lehető legsürgősebben, három hét alatt jóváhagyást nyernek.

Mihelyest a tervek a kereskedelemügyi minisztériumból lejönnek Szeged városához, a polgármester kiírja a pályázatot a Szent Demeter-templom lebontási munkáira, majd ezzel kapcsolatosan a fogadalmi templom építési munkáira.

A munka tehát ebben az évben okvetlen megkezdődik, csak azt nem lehet tudni, hogy a fogadalmi templom alapköve le lesz-e tehető még ebben az évben.

Az alapkövételének ünnepére a király lejövetelét is várják. Az alapkövételére a jövő tavaszon kerül sor.

SZEZON

Tom Jack.

Mintegy két évvel ezelőtt Budapesten, a Béketo-cirkuszban, egy szenzációs produkció vonzotta a közönséget. Körülbelül két hónapig állandóan megtöltötte a nagy arénát a kíváncsi publikum és különösen a rendőrség és atléták bámulták meg Tom Jack-ot, a világ legerősebb és legügyesebb artistáját.

A mutatvány, amelylyel Tom Jack bejárta az egész világot, legfőltűnőbb volt Oroszországban, mert tudvalevő dolog, hogy ott van legjobban kifejlődve a rendőri technika. Ott még kegyetlenül megvasalva viszik a szerencsétlen rabokat és különösen a Szibériába száműzött embereknek kell sokat szenvedni a vasbilincsek miatt. Épen ezért Tom Jack rendkívüli mutatványát ott tudták igazán nagyrabecsülni. A mutatvány abból áll, hogy a legerősebb lekötözés alul is egy perc alatt kiszabadul a kitűnő Tom Jack.

Öntött vasbilincsekkel, hatalmas vastagságú kötelekkel kötik guzsba Tom Jackot és ő rövid néhány fordulás és rántás után újra szabadon lélekzik. Nincs az az erős kötelék, amelyből ki ne szabadulna a nagyerejű ember. És, hogy mutatványa nem svindli, vagy szemfényvesztés, arról maga a közönség győződhetik meg legjobban, mert soraiból hozzáértő emberek kötözhetik le Tom Jackot.

Oroszországban a cár is kíváncsi volt az óriási erejű emberre. Végig is nézte Miklós cár a Péter-Pál-erőd udvarán, sőt maga is segédkezett a lebilincselésben. A mutatvány végén a cár a legmagasabb elismerését fejezte ki Tom Jack-nak és sajátkezű aláírásával ellátott arcképével ajándékozta meg.

Magyarországon eddig csak Budapesten mutatta be ezt a csodálatos és szinte lehetetlen produkcióját Tom Jack. Most aztán nagy anyagi áldozatok árán megnyerte egy pár

estére Krémer Jenő, a szegedi Vígyszínpad kitűnő és áldozatkész igazgatója és hétfőtől kezdve alkalma lesz a szegedi közönségnek is meglátnia Tom Jackot.

A sajtó és a rendőrség képviselői előtt már vasárnap délelőtt bemutatja csodálatos trükkjeit Tom Jack.

Az államfogházban.

— A zeneszerző államfogoly. — József főherceg ellensége. —

(Saját tudósítónktól.) A Csillagbörtön igazgatójától kapott engedéllyel jutunk be az államfogházba. Az ajtó állandóan be van zárva, csengetni kell. Egy barátságos öreg ember, a börtönőrmester nyitja ki a kaput. Gyönyörű virágos kert határolja az emeletes épületet, amelyből épen ekkor lépnek ki a foglyok, hogy négy órai sétájukra induljanak. Kevesen, mindössze csak ötven vannak, de valamennyinek egy a bűne: izgatás. Párbaívetségért ezuttal senki sem ül a szegedi államfogházban. Három szürkeruhás, napbarnított arcu uriember kedélyes beszélgetés közben közeledik felénk. Barátságos, kíváncsi tekintetük elvtársakat sejtet bennünk. Amint közelebb megyünk, ketten örvendező arccal ismernek fel bennünket. Constantin Savu román nemzetiségi agitátor és Kappner József, egy fiatal szociálista vezér. Mint házigazdák barátságosan fogadnak. Bemutatják harmadik társukat, Mihó János román tanítójelöltet s felvezetnek az emeleten lévő látogató szobába. Amig felérünk, élénken gesztikulálva magyarázza a fogházi viszonyokat Kappner József. A kis Kappner mindössze csak huszonegy éves, de sok véres tüntetésnek volt már aktív szereplője, sok izgalmas népgyűlésnek tüzes szónoka. Most sajtóvétségért került államfogházba. Kappner állandó ellenzéke a szociálista vezetőségeknek. Szinte félnék tőle kiméretlen támadásaiért. Gyakran előfordult, hogy szociálista népgyűléseken nyíltan megvádolta a vezetőséget a — szerinte — lanyha agitációjukért. Kiszabadulása után rögtön hazamegy és „kérdhetetlen szigorral, mindenkire való tekintet nélkül” kritika tárgyává teszi a párt eddigi működését.

Csendesen, komolyan hallgatta Kappner heves beszédét Constantin Savu aradi román hírlapíró. 1908-ban cikksorozatot írt az aradi Tribuna-ba Apponyi és Andrássy telepítési politikája ellen. Az ügyészség inkriminálta a cikkeket és a nagyváradi esküdttörzság igazgatásért hat havi államfogházra ítélte. Constantin Savu épen ellentéte Kappnernek. A hatalmas, szép emberben senki sem sejtene a román aktivisták egyik legfanatikusabb harcosát. Csendes, nyugodt ember, akinek legfőbb szenvedélye a zene. Ismert román zeneszerző. Már évek előtt megjelent több zeneműve Budapesten és Bukarestben egyaránt. Constantin a fogházban is hódolhat szenvedélyének, a fogházigazgató fölterjesztésére a miniszter megengedte, hogy cellájában hegedűt tartson. Ez az első eset, hogy államfogolynak meg van engedve hangszerrel tartani cellájában. Constantin különben fogsága alatt is több zeneművet komponált, amelyeket kiszabadulása után akar kiadni. A fogságban teljesen jól érzi magát, hegedülhet, komponálhat tetszése szerint. Meg is jegyezte:

— Egész nap hegedülök, éjjel pedig komponálok. Nappal, amikor nem hegedülök, elvtársaimmal fantáziálok...

Szinte csodálatos, hogy a finomlelkű, szimpatikus zeneszerző izgatásért ül fogházban. A zeneszerző szabadságvesztését megérzik az aradi munkásdalárdák is, amelyek fölfüggesztették működésüket, amig karmesterük kiszabadul fogságából.

Mihó János Csufugyánur balázsfalvai tanítójelölt a harmadik államfogoly. Maniu Gyula volt országgyűlési képviselő ügyvédi irodájában dolgozott, amikor mintegy két évvel ezelőtt a Szászvároson megjelenő Libertate című román

lapban éles bírálatot írt a balázsfalvai negyvennyolcadiki emlékkő ellen elkövetett merényletről. Az emléket tudvalevőleg ismeretlen tettesek fölrobbantották. Mihó cikkében a magyarokat okolta a merényletért. „Nem mi leszünk az utolsók, akik sajnálkozni fogunk a merényletért.” Ez volt cikkének a lényege. Izgatásért négy hónapi államfogházra és háromszáz korona pénzbírságra ítélték. Intelligens, csendys ember Mihó, aki zugolódás nélkül tölti ki büntetését.

Amig Constantin, Kappner és Mihó a látogatószobában mesélték élményeiket, lenn a kertben sétált a másik két államfogoly. Géza Pompejus lugosi ügyvédi irnok verseket írt, amelyeket saját költségén röpiratokban adott ki. „Jogot a népek” című verseért három hónapi államfogházat kapott. Alig ülte le ezt a büntetését, kiszabadulása után azonnal „Börtönből-börtönbe” címen írt egy verset és adott ki röpiratban. Az ügyészség ezt a verset is inkriminálta és ezért is három hónapi államfogházat kapott. Ártatlan embernek látszik, aki inkább áldozata a forradalmi eszméknek. Egy jámbor aradmegyei román parasztember, Sztana Tódor Dobos Nyám az ötödik lakója a szegedi államfogháznak. Szerencsétlen, gyöngélméjű ember az öreg, akit állítólag járásbírója megvert, miután ez őt előbb inzultálta. A szegény ember haragjában azt találta mondani, hogy ő (!) kiűzi az országból a magyarokat és József főherceget. Az utóbbit azért, mert az aradmegyei román parasztlakó előtt nem létezik más nagyhatalom, mint József főherceg. Három hónapi és tíz napi államfogházat kapott a nagyurak haragosa.

Öt óráig tart a látogatási idő. A börtönőrmester megjelenése vetett véget a beszélgetésnek. Miközben kikísérték a foglyok, szeretettel emlékeztek meg Müller Mórról, a Csillagbörtön és államfogház humánus igazgatójáról és Lengyel Ferenc börtönőrmesterről.

Lent a zöldpázsitos, virágos kertben elbusztunk a foglyoktól. Néhány perc múlva már messze jártunk a fogháztól, amelynek magas falai mögött öt fanatikus ember szövi tovább forradalmi álmait...

bak.

TÁVIRATOK

A szerencsétlenül járt turisták.

Berlin, július 9.

A Vossische Zeitung jelenti Bernből: A Jungfrau-n szerencsétlenül járt tizenkét turista közül hetet még élve ástak ki. Három közülük súlyosan megsebesült. A többi öt még a lavina alatt van és már aligha élnek.

Nagy sikkasztás Romániában.

Braila, július 9.

Az itteni rendőrigazgatóságon óriási sikkasztásokat fedeztek fel, amelyeket több rendőrhivatalnok a rendőrigazgatóval összejártszva követett el. Egy rendőrbiztost, akinek nagy része van a sikkasztásban, már letartóztattak. A rendőrigazgató eltűnt. Azt hiszik, hogy Konstantinápolyba menekült.

Villamos-katasztrófa.

Páris, július 9.

A juvisy-i erodrom közelében két utasokkal sűrűn megrakott villamoskocsi összeütközött. Tizenegy ember súlyosan megsebesült.

Az orosz-japán egyezmény.

Páris, július 9.

Egy magasállású személyiség, aki ismeri az új orosz-japán egyezményt, kijelentette a Matin pétervári levelezője előtt, hogy ez a szerződés véget vet Keletázsiban a bizonytalanság politikájának és lehetővé teszi, hogy az európai kalandorok ellen is erélyes politikát folytassanak.